

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3282/2019
15.07.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Божицара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., коју заступа пуномоћник Александар Стојковић, адвокат из ..., против туженог Здравственог центра из Врања, кога заступа пуномоћник Мирослав Нешић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 661/2018 од 09.04.2019. године, у седници одржаној 15.07.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 661/2018 од 09.04.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П1. 2022/16 од 05.12.2017. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље АА из ..., те су поништена решења туженог Здравственог центра Врање број 01-5555 од 07.07.2016. године којим је тужили отказан уговор о раду, решење број 01-5975 од 26.07.2016. године, решење број 01-7737 од 21.09.2016. године и решење туженог број 01-7955 од 28.09.2016. године, као незаконита, а туженом је наложено да тужиљу врати на рад на послове и радне задатке који одговарају њеној стручној спреми, звању и способностима, у року од 8 дана од дана правноснажности пресуде. Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужили плати трошкове парничног поступка у износу од 113.750,00 динара, у року од 8 дана од дана правноснажности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 661/2018 од 09.04.2019. године, ставом првим изреке, потврђена је првостепена пресуда у делу става првог изреке у којем су поништена решења туженог којим је утврђено да је тужила технолошки вишак и којим јој је отказан уговор о раду, и то решење број 01-5555 од 07.07.2016. године, решење број 01-5975 од 26.07.2016. године и решење број 01-7737 од 21.09.2006. године и обавезан тужени да тужиљу врати на рад на пословима који одговарају њеној стручној спреми и у ставу другом изреке и у том делу жалба туженог је одбијена као неоснована. Ставом другим изреке преиначена је првостепена пресуда у преосталом делу става првог изреке, тако што је тужбени захтев тужиље којим је тражила да суд поништи решење туженог број 01-7955 од 28.09.2016. године одбијен, као неоснован. Ставом трећим изреке одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Тужила је поднела одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 18/20), па је утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на остале битне повреде одредаба парничног поступка због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била у радном односу код туженог на неодређено време, на основу Уговора о раду број 01-7564 од 19.12.2012. године и Анекса уговора од 22.07.2013. године, на пословима ... из члана 23. тачка 102. Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова туженог, са четвртим степеном стручне спреме, у ... служби ... службе туженог. Решењем туженог од 26.07.2016. године тужила је проглашена технолошким вишком, након чега јој је решењем од 21.09.2016. године престао радни однос, због престанка потребе за њеним радом. У образложењу решења од 26.07.2016. године констатовано је да је тужили већ отказан уговор о раду решењем број 5555 од 07.07.2016. године, које тужили није достављено. У складу са решењем од 28.09.2016. године тужили су исплаћене неисплаћене зараде, накнаде зарада и друга примања која је остварила до дана престанка радног односа, у укупном износу од 90.900,59 динара, а отпремнина јој је исплаћена након престанка радног односа.

Одлуком о измени одлуке о максималном броју запослених на неодређено време од марта 2016. године, код туженог је утврђен максималан број запослених на неодређено време од 1344 радника. Тужени је донео Правилник о процедури за утврђивање вишка запослених број 02-504/3 од 29.01.2016. године, којим је одредио критеријуме за утврђивање технолошког вишка за запослене немедицинске раднике у Здравственом центру Врање, и то основни критеријум - дужина ефективног стажа осигурања и допунски критеријум – примања по члану породичног домаћинства, број деце до 26 година старости која су издржавана лица, здравствено стање запосленог и чланова његове уже породице. Након тога тужени је донео и Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији број 01-1796 од 28.03.2016. године, којим је за радно место ..., које послове је тужила обављала, смањио број извршилаца са 17 на 8 извршилаца. Тужени је донео и Одлуку о спровођењу анкете за споразумни престанак радног односа уз исплату новчане накнаде, али тужила није потписала анкету и није прихватила да јој радни однос престане споразумно. Дана 02.06.2016. године тужени је са репрезентативним синдикатом закључио Споразум о утврђивању критеријума за вишак немедицинских радника код туженог, број 02-4718, а дана 06.06.2016. године донео је и усвојио предлог Програма решавања вишка запослених немедицинских радника код туженог број 02-4731, на који су Синдикат запослених у здравству и социјалној заштити Србије и Синдикат лекара и фармацеута Србије, као и Национална служба за запошљавање Филијала Врање, дали позитивно мишљење.

Међутим, у поступку утврђивања вишка запослених тужени није применио критеријуме из Споразума о утврђивању критеријума за вишак немедицинских радника код туженог већ је применио критеријуме које је пре овог споразума утврдио својим општим актом – Правилником о процедури за утврђивање вишка запослених од 29.01.2016. године, и то само дужину ефективног стажа осигурања и извор финансирања зарада (уговорени и неуговорени запослени).

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање нижестепени судови су утврдили да је тужени повредио правила поступка утврђивања вишка запослених у конкретном случају, због чега су поништена решења о отказу уговора о раду тужиљи и решење којим је проглашена технолошким вишком.

Правилно су судови применили материјално право, а за своју одлуку другостепени суд је дао довољно разлога, које у свему прихвата и Врховни касациони суд.

Тужени није испоштовао правила поступка утврђивања вишка запослених, јер није применио критеријуме из Споразума од 06.06.2016. године који су усвојени од стране Синдиката и Националне службе за запошљавање. Такође, оспорено решење о отказу уговора о раду не садржи јасне разлоге о начину на који је тужени утврдио да је тужиља технолошки вишак, јер у образложењу решења мора да се наведу чињенице и конкретно образложени разлози, и то примењени критеријуми и број бодова запослених на месту на коме се смањује број извршилаца, што је у конкретном случају изостало. Поред тога, тужиљи отпремнина није исплаћена у законом предвиђеном року, у складу са одредбом члана 22. Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору („Службени гласник РС“ бр. 68/2015), што такође представља повреду поступка, а ову чињеницу тужени није оспорио. Као последицу поништаја решења о отказу уговора о раду и утврђивања технолошког вишка, правилно су судови одлучили да је тужени дужан да тужиљу врати на рад, а све ово применом одредби Закона о раду и Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору („Службени гласник РС“ број 68/15, 85/15), а које су цитиране у другостепеној пресуди.

Супротно наводима ревизије, приликом утврђивања вишка запослених у случају када се смањује број извршилаца на радном месту морају да буду примењени критеријуми, на основу којих се утврђује ко од запослених на том радном месту треба да буде проглашен технолошким вишком, а приликом доношења решења о проглашењу технолошког вишка запосленог и отказу уговора о раду морају да буду наведени сви разлози на основу којих се решења доносе, који морају да буду јасни и засновани на закону и општем акту послодавца.

Осталим наводима ревизије се указује да судови нису правилно и потпуно утврдили чињенично стање, што није предвиђено као разлог због кога се може изјавити ревизија.

Врховни касациони суд је ценио и остале наводе изјављене ревизије, којима се не доводи у сумњу правилност и законитост побијане пресуде, због чега ти разлози нису посебно образложени.

Из наведених разлога одлучено је као у изреци пресуде, на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Божидар Вујичић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић